COFNOD O BENDERFYNIAD CYFARFOD O'R CYNGOR A GYNHALIWYD HYBRID IN THE COUNCIL CHAMBER CIVIC OFFICES, ANGEL STREET, BRIDGEND, CF31 4WB AR DYDD MERCHER, 25 MEHEFIN 2025 16:00

Presennol

Y Cynghorydd HJ David – Cadeirydd

H T Bennett	A R Berrow	F D Bletsoe	S J Bletsoe
JPD Blundell	E L P Caparros	N Clarke	Clatworthy
RJ Collins	C Davies	P Davies	S Easterbrook
M J Evans	N Farr	J Gebbie	W R Goode
RM Granville	H Griffiths	S J Griffiths	GH Haines
D T Harrison	M L Hughes	D M Hughes	P W Jenkins
M R John	M Jones	W J Kendall	M Lewis
J Llewellyn-Hopkins	RL Penhale-Thomas	J E Pratt	JC Spanswick
T Thomas	JH Tildesley MBE	A Wathan	HM Williams
I Williams	MJ Williams	E D Winstanley	T Wood

Presennol – O Bell

S Aspey	C L C Davies	R J Smith	I M Spiller
A Ulberini-Williams	G Walter	AJ Williams	R Williams

Ymddiheuriadau am Absenoldeb

P Ford a/ac RM James

Datganiadau o Ddiddordeb

Swyddogion:

Mark Galvin — Uwch Swyddog Gwasanaethau Democrataidd - Pwyllgorau

Lindsay Harvey	Cyfarwyddwr Corfforaethol – Addysg a Chymorth i Deuluoedd
Rachel Keepins	Rheolwr Gwasanaethau Democrataidd
Carys Lord	Prif Swyddog - Cyllid, Perfformiad a Newid
Claire Marchant	Cyfarwyddwr Corfforaethol - Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles
Janine Nightingale	Cyfarwyddwr Corfforaethol - Cymunedau
Michael Pitman	Swyddog Gwasanaethau Democrataidd – Pwyllgorau
Oscar Roberts	Business Administrative Apprentice - Democratic Services
Mark Shephard	Prif Weithredwr
Kelly Watson	Prif Swyddog – Gwasanaethau Cyfreithiol, Adnoddau Dynol a Rheoleiddio
Jonathan Parsons	Rheolwr Grŵp Gwasanaethau Cynllunio a Datblygu
Richard Matthams	Rheolwr Cynllunio Strategol a Thrafnidiaeth
Adam Provoost	Arweinydd Tîm Polisi Cynllunio Strategol

149. Ymddiheuriadau am absenoldeb

Y penderfyniad a wnaed	Derbyniwyd ymddiheuriadau am absenoldeb oddi wrth y Cynghorwyr P Ford ac RM James.
Dyddiad gwneud y penderfyniad	25 Mehefin 2025

150. Datganiadau o fuddiant

Y penderfyniad a wnaed	Fe wnaeth y Cynghorydd Steven Bletsoe ddatgan buddiant rhagfarnus yn eitem 7 ar yr Agenda. Gadawodd y Cynghorydd Bletsoe y cyfarfod tra roedd yr adroddiad hwn yn cael ei ystyried . Fe wnaeth y Cynghorydd Elaine Winstanley ddatgan buddiant personol yn eitem 9 ar yr Agenda gan fod peth o'r cynnwys a ddisgrifiwyd yn yr adroddiad yn effeithio ar ei chyflogwr.
Dyddiad gwneud y penderfyniad	25 Mehefin 2025

151. Cymeradwyaeth Cofnodion

Y penderfyniad a wnaed	PENDERFYNWYD: Cymeradwyo cofnodion cyfarfodydd y Cyngor dyddiedig 2 Ebrill, 9 Ebrill a 14 Mai 2025 fel cofnodon gwir a chywir:- Dywedodd Rheolwr y Gwasanaethau Democrataidd mewn perthynas â chofnod cyfarfod 14 Mai, ar ôl gwirio gyda Chydbwyllgor Corfforaethol De-Ddwyrain Cymru, na all y Cynghorydd Simon Griffiths eistedd ar y corff hwn yn awr fel aelod, ac na all ychwaith eistedd ar yr Is-bwyllgor Archwilio. Felly, nodwyd ei fod wedi rhoi i fyny ei aelodaeth o'r ddau ac, ar amser ysgrifennu, fod y Cynghorydd Graham Walter wedi cael ei benodi yn ei le ar Gydbwyllgor Corfforaethol De-Ddwyrain Cymru
Dyddiad gwneud y penderfyniad	25 Mehefin 2025

152. Cyflwyniad i'r Cyngor gan gynrychiolwyr Valleys To Coast (V2C)

Y penderfyniad a wnaed	Cyflwynodd y Prif Weithredwr adroddiad oedd yn cyflwyno Jo Oak, Prif Swyddog Gweithredol Valleys To Coast ynghyd â chydweithwyr o'r Uwch Dîm Gweithredol, a roddodd ddisgrifiad a chrynodeb o waith y sefydliad o ran darparu tai i drigolion ym Mwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr. Dywedodd y byddai'r cyflwyniad yn rhoi crynodeb o flaenoriaethau a'r perfformiad a gyflawnwyd dros y flwyddyn ariannol flaenorol yn ogystal ag edrych ymlaen at y dyfodol. Roedd y cyflwyniad hefyd yn amlinellu llwyddiannau'r flwyddyn ddiwethaf gan gynnwys lefelau newydd o fuddsoddiad mewn cartrefi a sicrhau bod buddsoddiad yn cael yr effaith fwyaf posibl. Mae lleihau nifer cwynion hefyd wedi bod yn flaenoriaeth drwy wella gwasanaethau'n rhagweithiol a chynyddu cyflogaeth i wella'r gwasanaethau oedd yn cael eu darparu. Hefyd roedd yn cynnwys arolwg a gynhaliwyd gyda thrigolion ynghylch gwahanol feysydd gwasanaeth Valleys to Coast, gydag wyth maes yn dangos gwelliant mewn boddhad a phedwar yn dangos gostyngiad. Yn dilyn cyflwyniad Ms Oak, gwahoddodd y Maer gwestiynau, ac roedd enghreifftiau o'r rhain fel a ganlyn: • Rheoli eiddo gwag. • Effaith Mesur Hawliau Cyflogaeth ar weithlu V2C. • Mynediad at bwyntiau gwefru cerbydau trydan. • Manylion ystadegau adeiladu cartrefi V2C. • Strategaeth V2C ar Ymddygiad gwrth-gymdeithasol cymhleth neu achosion o ddefnyddio / gwerthu cyffuriau.

	• Cynlluniau i ehangu er mwyn ymdopi â datblygu, cynnydd ac anghenion. Cadarnhaodd Ms Oak y byddai hi a’i chydweithwyr yn dilyn i fyny’r cwestiynau a’r ymholiadau a godwyd uchod (yn ogystal ag unrhyw rai eraill) ac yn ymateb iddynt y tu allan i’r cyfarfod. PENDERFYNWYD: Nodi adroddiad y Prif Weithredwr a’r cyflwyniad gan Brif Weithredwr Valleys To Coast.
Dyddiad gwneud y penderfyniad	25 Mehefin 2025

153. I dderbyn cyhoeddiadau oddi wrth:

Y penderfyniad a wnaed	Derbyniwyd cyhoeddiadau gan y boneddigion canlynol (nid oedd angen penderfyniadau ac ni wnaed dim):- • Y Maer; • Y Prif Weithredwr Dymunai’r Prif Weithredwr ddweud ychydig eiriau gan mai hwn oedd ei gyfarfod olaf yn y Cyngor, cyn iddo ymddeol o lywodraeth leol ar ddiwedd y mis hwn. Buasai yn CBSP ac yn yr awdurdod blaenorol, sef Cyngor Bwrdeistref Ogwr am dros 30 mlynedd ac yn y cyfnod hwnnw roedd ef a’i gydweithwyr wedi wynebu rhai adegau heriol, ac nid y lleiaf o’r rhain oedd Pandemig Covid. Mynegodd ei ddiolchgarwch i gyd-swyddogion yr oedd wedi gweithio gyda hwy yn ystod ei yrfa ym Mhen-y-bont ar Ogwr a diolchodd hefyd i’r aelodau gan gynnwys y Cabinet, yr Arweinydd presennol, yr Arweinydd blaenorol (y Maer presennol) ac Arweinwyr grwpiau Aelodau Annibynnol Sir Pen-y-bont a’r Gynghrair Ddemocrataidd am eu cefnogaeth. Diolchodd yr Arweinydd, Arweinwyr y Grwpiau a’r Maer yn eu tro i’r Prif Weithredwr am ei gyfraniadau yn ystod ei yrfa yn gweithio ym Mhen-y-bont.
Dyddiad gwneud y penderfyniad	25 Mehefin 2025

154. Derbyn cyhoeddiadau gan yr Arweinydd

Y penderfyniad a wnaed	Derbyniwyd cyhoeddiadau gan yr Arweinydd (nid oedd angen gwneud unrhyw benderfyniadau nac unrhyw benderfyniadau).
Dyddiad gwneud y penderfyniad	25 Mehefin 2025

155. Canllawiau Cynllunio Atodol Tai Fforddiadwy

Y penderfyniad a wnaed	Cyflwynodd Cyfarwyddwr Corfforaethol y Cymunedau adroddiad, a'i bwrpas oedd hysbysu'r Cyngor am ganlyniad yr ymarferiad ymgynghori cyhoeddus ar y ddogfen ddrafft, Canllawiau Cynllunio Atodol (CCA) Tai Fforddiadwy. Gofynnai'r adroddiad hefyd am gymeradwyaeth y Cyngor i fabwysiadu'r CCA Tai Fforddiadwy ar ffurf derfynol (Atodiad 1 i'r adroddiad y cyfeirir ato), er mwyn cefnogi'r Polisïau Tai Fforddiadwy o fewn y Cynllun Datblygu Lleol Newydd a fabwysiadwyd, Mawrth 2024 (CDLl). Roedd paragraff 2.8 o'r adroddiad yn darparu canllawiau wedi eu diweddaru a/neu arweiniad penodol ar y categori hwn o CCA a chyfeiriodd Cyfarwyddwr Corfforaethol y Cymunedau at hyn er budd yr aelodau. Estynnodd y Dirprwy Arweinydd ei diolch i'r swyddogion am ystyried ei hymholiad blaenorol ynghylch tai fforddiadwy a'r eglurhad a roddwyd ar hyn o ran cynllunio. <u>PENDERFYNWYD:</u> Bod y Cyngor yn gwneud y canlynol: (a) Nodi cynnwys yr Adroddiad a chymeradwyo ymatebion ymgynghori'r Swyddog i'r sylwadau a dderbyniwyd ar y Canllawiau Cynllunio Atodol drafft ar Dai Fforddiadwy, ynghyd â'r gwelliannau canlyniadol a nodwyd yn Atodiad 2 i'r adroddiad. (b) Mabwysiadu ffurf derfynol y Canllawiau Cynllunio Atodol ar Dai Fforddiadwy (yn Atodiad 1) i'w cymhwyso ar unwaith wrth wneud penderfyniadau rheoli datblygu ac wrth benderfynu ar geisiadau cynllunio ynghyd â'r CDLl newydd a fabwysiadwyd, yn amodol ar ddarpariaethau Argymhellion c) a d) yn yr adroddiad. (c) Awdurdodi Cyfarwyddwr Corfforaethol y Cymunedau a Rheolwr Grŵp y Gwasanaethau Cynllunio a Datblygu i wneud mân newidiadau cyflwyniadol, cywiriadau teipograffeg neu ffeithiol yn ôl yr angen cyn cyhoeddi'r Canllawiau Cynllunio Atodol a fabwysiadwyd; ac (d) Awdurdodi ymhellach Cyfarwyddwr Corfforaethol y Cymunedau a Rheolwr Grŵp y Gwasanaethau Cynllunio a Datblygu i ymgymryd a chyhoeddi diweddariadau blynyddol i 'werthoedd trosglwyddo' Tai

	Fforddiadwy, fel y manylwyd yn 'Atodiad A' i ffurf derfynol y Canllawiau Cynllunio Atodol ar Dai Fforddiadwy.
Dyddiad gwneud y penderfyniad	25 Mehefin 2025

156. Diwygio Cynllun Dirprwyo Swyddogaethau

Y penderfyniad a wnaed	Cyflwynodd y Swyddog Monitro adroddiad, er mwyn cael cymeradwyaeth y Cyngor ar gyfer cyfres o welliannau i'r Cynlluniau Dirprwyo Swyddogaethau. Yn fwy penodol, roedd angen y newidiadau i ganiatáu i Swyddogion a enwyd o fewn Cyfarwyddiaeth y Cymunedau yr hawl gyfreithiol i fynd ar dir fel rhan o'u dyletswyddau. Caiff rhestr y swyddogion a enwyd ei diweddaru'n flynyddol a bydd yn cynnwys Swyddogion o'r adrannau Cynllunio, Gorfodi, Rheoli Adeiladu, Cadwraeth a Dylunio Adeiladau, Priffyrdd, Cefn Gwlad a Hawliau Tramwy Cyhoeddus. Roedd paragraff 3.1 o'r adroddiad yn cynnig y dylai'r swyddogaeth ddirprwyedig a roddwyd i Gyfarwyddwr Corfforaethol y Cymunedau yng Nghynllun B2 paragraff 6.1(d) mewn perthynas â rhoi awdurdodiad ysgrifenedig i swyddogion priodol i'w galluogi i arfer pwerau mynediad, gael ei diweddaru i gynnwys deddfwriaeth fel y cyfeirir ati yn yr adran honno o'r adroddiad. Gofynnodd Aelod y cwestiynau canlynol:- • O ran paragraff 3.1 o'r adroddiad, rydw i'n cydnabod y byddai ar swyddogion y Cyngor angen awdurdod dirprwyedig i fynd i mewn i rai adeiladau, yn enwedig ar fyr rybudd ar adegau. Gofynnodd, fodd bynnag, pam y cyfeirir at Adran 106 o Ddeddf Seilwaith Cymru 2024 yn yr adran hon o'r adroddiad, h.y. a oes rhywbeth yn y Ddeddf benodol honno sy'n ymwneud â mynd i mewn i adeiladau? • Oes yna bolisi a/neu broses sy'n gysylltiedig â'r adroddiad yn ymwneud â swyddogion yn mynd i mewn i adeiladau peryglus neu adeiladau sy'n cynnwys sylweddau peryglus ynddynt, yn unol â rheoliadau iechyd a diogelwch ac a oes yna hyfforddiant hefyd i'r swyddogion hyn ac, er enghraifft, offer arbennig wedi ei ddarparu ar eu cyfer cyn iddynt fynd i mewn? Atebwyd y pwyntiau hyn gan Reolwr Grŵp y Gwasanaethau Cynllunio a Datblygu, Cyfarwyddwr Corfforaethol y Cymunedau a'r Swyddog Monitro ill tri yn eu tro.

	PENDERFYNWYD: Bod y Cyngor yn gwneud y canlynol (1) Cymeradwyo'r gwelliannau i'r Cynllun Dirprwyo Swyddogaethau fel yr eglurwyd ym Mharagraffau 3.1 a 3.2 yr adroddiad. (2) Dirprwyo awdurdod i'r Swyddog Monitro i wneud newidiadau yn y Cynllun Dirprwyo Swyddogaethau lle mae angen gwneud newidiadau o'r fath, er mwyn cydymffurfio ag unrhyw ddarpariaeth ddeddfwriaethol. Daw y newidiadau hynny i rym pan fydd y Swyddog Monitro'n penderfynu neu mae'r ddeddfwriaeth (lle bo'n berthnasol) yn darparu.
Dyddiad gwneud y penderfyniad	25 Mehefin 2025

157. Alldro Cyllideb Refeniw 2024-25

Y penderfyniad a wnaed	Cyflwynodd y Prif Swyddog – Cyllid, Tai a Newid adroddiad, a'i bwrpas oedd rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Cyngor am sefyllfa ariannol refeniw'r Awdurdod ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2025. Nodai'r adroddiad danwariant net ar gyllideb y Cyngor ar gyfer blwyddyn ariannol 2024-25 o tua £300 mil. Nodwyd, fodd bynnag, er bod hyn yn newyddion cadarnhaol, ei fod yn cuddio rhai pwysau sylfaenol ar y gyllideb, o ganlyniad i dderbyn grantiau Llywodraeth Cymru a ddyfarnwyd yn hwyr yn y flwyddyn uchod, tuag at ddyfarniad cyflog athrawon ynghyd â £2.024 mil pellach i gyfrannu tuag at bwysau costau refeniw. Roedd pwysau ariannol pellach hefyd gan gynnwys gorwariant o gyllidebau'r Gyfarwyddiaeth, gyda phwysau parhaus yn cael eu profi ym meysydd gwasanaeth cludiant o'r cartref i'r ysgol, gofal cymdeithasol plant ac anghenion dysgu ychwanegol. Roedd y Cyngor wedi gweld gostyngiad o £1.5 miliwn yn ei rwymedigaeth i'r gronfa yswiriant gyffredinol ar ôl i nifer o hawliadau gael eu gwrthod neu eu hatal, gyda phremiymau treth gyngor ychwanegol ar eiddo gwag hirdymor ac ail gartrefi wedi rhoi hwb i refeniw'r dreth gyngor o ryw £611 mil. Fodd bynnag, pe na bai rhai o'r premiymau hyn wedi cael eu casglu, efallai y byddai incwm disgwyliedig y dreth gyngor wedi bod tua £99 mil yn fyr. Dywedodd y Prif Swyddog – Cyllid, Tai a Newid y byddai'n rhaid i'r Cyngor barhau i weithio'n galed yn y flwyddyn ariannol i ddod er mwyn cynnal gwariant o fewn y terfynau a ddyrannwyd, gan dynnu sylw at

	ddiffyg mewn arbedion a dargedwyd o ychydig dros £1.5 miliwn. Dywedodd aelod, gyda phwysau cyllidebol yn cael eu teimlo ledled Cymru, y dylai'r Cyngor barhau i lobïo am setliadau ariannu aml-flwyddyn ar gyfer awdurdodau lleol, er mwyn caniatáu iddynt gynllunio'n well ymlaen llaw a chael cyfle pellach i ystyried eu hymrwymiadau a'u rhwymedigaethau ariannol yn y tymor hwy. Dywedodd Aelod y Cabinet dros Gyllid a Pherfformiad y byddai'r adroddiad yn cael ei ystyried yn fanylach mewn cyfarfod o'r Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Corfforaethol ddydd Llun 30 Mehefin 2025. Gofynnodd yr Aelodau nifer o gwestiynau i'r swyddogion, ac wedi hynny, <u>PENDERFYNWYD:</u> Bod y Cyngor yn nodi'r sefyllfa Allbwn Refeniw am 2024-25.
Dyddiad gwneud y penderfyniad	25 Mehefin 2025

158. Derbyn y Cwestiynau canlynol gan:

Y penderfyniad a wnaed	Y Cynghorydd Colin Davies i Aelod y Cabinet dros Addysg a Gwasanaethau Ieuenctid (cafodd yr ymateb ei gylchredeg o'r blaen i'r aelodau). Gofynnwyd cwestiwn atodol gan y Cynghorydd Davies ac atebwyd hwn yn y cyfarfod.
Dyddiad gwneud y penderfyniad	25 Mehefin 2025

159. Derbyn y Cwestiynau canlynol gan:

Y penderfyniad a wnaed	Y Cynghorydd Martin Williams i Aelod y Cabinet dros Addysg a Gwasanaethau Ieuenctid (cafodd yr ymateb ei gylchredeg o'r blaen i'r aelodau). Gofynnwyd cwestiwn atodol gan y Cynghorydd Williams ac atebwyd hwn yn y cyfarfod.
Dyddiad gwneud y penderfyniad	25 Mehefin 2025

160. Derbyn y Cwestiynau canlynol gan:

Y penderfyniad a wnaed	Y Cynghorydd Tim Thomas i Aelod y Cabinet dros Adfywio, Datblygu Economaidd a Thai (cafodd yr ymateb ei gylchredeg o'r blaen i'r aelodau). Gofynnwyd cwestiwn atodol gan y Cynghorydd Thomas ac atebwyd hwn yn y cyfarfod.
Dyddiad gwneud y penderfyniad	25 Mehefin 2025

161. Rhybudd o Gynnig gan y Cynghorydd Jon-Paul Blundell

Y penderfyniad a wnaed	Bu'r Aelodau yn dadlau dros yr Hysbysiad o Gynnig fel yr eglurwyd yn Eitem 13 ar yr Agenda ar agenda cyfarfod heddiw. Er bod yr aelodau, ar wahân i leiafrif bychan, yn cytuno'n gyffredinol gyda'r cynnig, cynigiodd Y Cynghorydd Tim Thomas fod paragraff arall yn cael ei ychwanegu at y cynnig, fel a ganlyn:- **'Cyn gynted ag y bydd y Bil wedi derbyn Cydsyniad Brenhinol ac y bydd iddo'r cymhwysedd i fod yn ddeddfwriaeth yng Nghymru, caiff busnesau eu cyfeirio at y canllawiau perthnasol mewn dull cost-effeithiol a phriodol, er mwyn sicrhau bod busnesau o'r fath yn osgoi unrhyw sancsiynau dianghenraid.'** Cafodd y gwelliant hwn ei eilio. Felly, pleidleisiodd yr Aelodau ar y gwelliant ar-lein drwy gyfrwng ap newydd Mod.Gov voting, gyda lleiafrif o'r aelodau yn pleidleisio ar lafar. Roedd cyfanswm canlyniad y bleidlais fel a ganlyn:- <u>Dros (y gwelliant)</u> <u>Yn erbyn</u> <u>Heb bleidleisio</u> 37 4 0 Felly, cafodd y gwelliant ei basio. Pleidleisiodd yr Aelodau wedyn yn yr un ffordd ar y prif gynnig, ac roedd y canlyniad fel a ganlyn:- <u>Dros (y cynnig)</u> <u>Yn erbyn</u> <u>Heb bleidleisio</u>

	37 2 0 PENDERFYNWYD: Bod y Cyngor yn cymeradwyo'r Cynnig fel y'i heglurir ar agenda'r cyfarfod (eitem 13) ynghyd â'r geiriad ychwanegol i'w ychwanegu at hwn, fel y dangosir mewn print trwm uchod.
Dyddiad gwneud y penderfyniad	25 Mehefin 2025

162. Rhybudd o Gynnig gan y Cynghorydd Martin Williams

Y penderfyniad a wnaed	PENDERFYNWYD: Cytunodd yr Aelodau i ohirio'r Hysbysiad hwn o Gynnig tan gyfarfod nesaf y Cyngor dyddiedig 23 Gorffennaf 2025.
Dyddiad gwneud y penderfyniad	25 Mehefin 2025

163. Materion Brys

Y penderfyniad a wnaed	Dim.
Dyddiad gwneud y penderfyniad	25 Mehefin 2025

164. Gwahardd y Cyhoedd

Y penderfyniad a wnaed	PENDERFYNWYD: Ni ddylid cyhoeddi'r adroddiad sy'n ymwneud â'r eitem ganlynol gan ei fod yn cynnwys gwybodaeth eithriedig fel y'i diffinnir ym Mharagraffau 12 a 13 o Ran 4 a Pharagraff 21 o Ran 5 o Atodlen 12A o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972 fel y'i diwygiwyd gan Orchymyn Llywodraeth Leol (Mynediad at Wybodaeth) (Amrywiad) (Cymru) 2007. Yn dilyn cymhwyso prawf budd y cyhoedd, penderfynodd y Cyngor yn unol â'r Ddeddf ystyried yr eitem hon yn breifat, felly cafodd y cyhoedd eu heithrio o'r cyfarfod yn ystod yr ystyriaeth honno.
Dyddiad gwneud y penderfyniad	25 Mehefin 2025

165. Cymeradwyaeth Cofnodion wedi'u Eithrio

Y penderfyniad a wnaed	PENDERFYNWYD: Derbyn Cofnodion cyfarfod yr Cyngor ar y dyddiad 02/04/2025 fel gwir gofnod manwl gywir.
Dyddiad gwneud y penderfyniad	25 Mehefin 2025

I arsylwi dadl bellach a gynhaliwyd ar yr eitemau uchod, cliciwch ar y ddolen hon

Terfynwyd y cyfarfod yn 19:15